

TIETEELLINEN TIETO KOULUSURMISTA, NIIDEN TAUSTOISTA JA EHKÄISYSTÄ KOOTTU YHTEEN

Koulusurmat ovat herättäneet runsaasti järkytystä. Juuri ilmestyneessä kannanotossa tarkastellaan koulusurmien taustoja ja syitä sekä mahdollisuuksia ehkäistä niitä. Vastauksia etsitään historian, kasvatustieteen, yhteiskunta- ja käyttäytymistieteiden sekä lääketieteen alojen tutkimuksista. Työryhmään valittiin eturivin asiantuntijoita eri yliopistoista.

KOULUSURMAAN JOHTAVAA KEHITYSKULKUA VOIDAAN MUUTTAA**KOULUSURMISSA KOSTETAAN KOETTUA VÄÄRYYTTÄ**

Koulusurmat ovat olleet suunnitelmallinen ja julkinen kosto kiusaajille koulusurmaajan kärsimästä vääryydestä. Koulusurmaajien piirteitä ovat koulukiusaaminen, aseharrastus, mielenterveyden ongelmat, vaikeudet ratkaista ristiriitaitilanteita, selviytyä stressistä ja turhautumisista. Myös vihaa lietsovaan kulttuuriin samastuminen, toisten epäinhimillistäminen, suuri huomiontarve sekä väkivallan ihannoiti ja väkivaltaviihteen suurkulutus liittyvät usein koulusurmaajiin. Näistä piirteistä mikään ei yksin tee nuoresta koulusurmaajaa ja syrjinnän tuottama tuska muuttuu väkivallaksi monesta eri syystä.

INTERNET ON TIETOLÄHDE, MUTTA EI SURMIEN SYY

- VÄKIVALTAAN ihannoiva nettiyhteisö on kannustanut tekijää väkivaltaan.
- Koulusurmien tekotavat on kopioitu yhdysvaltalaisilta ampujilta Internetin kautta.
- Väkivaltapelaaminen on riski väkivaltaisuudelle ja intensiivinen pelaaminen lisää aggressiivisuutta, vihamielisiä tunteita ja ajatuksia, mutta asiasta tarvitaan lisää tutkimustietoa.

HUOMIO KASVATUKSEEN, MIELENTERVEYTEEN JA TUNNEILMAISUUN

Väkivaltaan vinoutuvaa kehitystä voidaan ennaltaehkäistä mm. neuvoloiden antamalla kasvatusopastuksella sekä tukemalla lasten tasapainoista tunne-ilmiasua, yhteenkuuluvuutta ja sosiaalista kehitystä.

Mielenterveyden ongelmien varhaista tunnistamista ja hoitoa tulee kehittää, resurssien tulee olla suositusten mukaisia sekä erityistason ja perustason mielenterveyspalvelujen yhteistyön tulee toimia saumattomasti.

Yhteiskuntamme arvoihin, kuten kilpailukeskeisyyteen ja syrjimiseen, tulee vaikuttaa.

Koulukiusaaminen on kitkettävä.

Kouluviihtyvyyttä ja sosiaalista pääomaa tulee lisätä sekä niitä tukevat taideopetus, ilmaisutaito, tunteiden tunnistaminen sekä vuorovaikutuksen kehittäminen tulee sisällyttää opetukseen.

KOULUSURMAT AIHEUTTAVAT TRAUMOJA KOULUTOVEREILLE

Kuolemanvaaran kokeminen voi häiritä nuoren tervettä kehitystä ja aiheuttaa ruumiillisia ja mielenterveydellisiä ongelmia. Perheen ja ystävien tuki on tärkeää. Interventio-menettelyjä suositellaan sekä traumakokemuksen välittömään että pitkäaikaiseen hoitoon.

Lisätietoja:

Työryhmän jäsenet professorit Kirsi Tirri, 040 743 7269, kirsi.tirri@helsinki.fi ja

Mauri Marttunen 040 833 4125, mauri.marttunen@thl.fi

Suomalainen Tiedeakatemia, pääsihteeri Olli Martio, 09 636806, olli.martio@acadsci.fi

Kannanotto kokonaisuudessaan: www.acadsci.fi